

Rasmus Nielsen: Maa jeg først sige til den højtærede Landbrugsminister, at naar jeg stillede det Spørgsmaal, hvorledes de private Laaneforeninger har virket, var det kun, fordi jeg mente, det kunde have nogen Betydning for Bedømmelsen af dette Forslags fremtidige Virkning; det var ikke paa nogen Maade for at lægge Sten i Vejen for Forslaget, men nærmest fordi jeg mente, at hvis den højtærede Landbrugsminister havde Oplysninger derom paa rede Haand, havde det været rart, om man kunde have faaet dem med det samme.

Vi fra vor Side maa selvfølgelig nære den Opfattelse, at skal denne Lov have praktisk Betydning og komme til at virke, hvor den bør virke, kan det kun ske derigennem, at der er et Tillidsforhold til Stede mellem Administrationen og dem, der skal arbejde i det praktiske Liv med Lovens Paragraffer. Og her tror jeg, at naar man skal tegne Medlemmer til disse Laaneforeninger, bliver det maaske nødvendigt at gaa udenfor den Kreds, som kan betegnes som egentlige Husmænd, og det forekommer mig, at man ogsaa maa søge Støtte hos Gaardmænd, ligesom man tidligere har maattet gøre ved Oprettelsen af Udstykningsforeninger.

Der er spurg, hvorfor Partiet Venstre ikke har været med til at løse dette Spørgsmaal tidligere, da der har været saa god Lejlighed dertil. Den ærede Forespørger (Jensen [Aale]) er sikkert indforstaaet med, at egentlig er Spørgsmaalet aldeles overflødig, idet der er givet Svar derpaa gennem de Forhandlinger, der er ført tidligere, og det er begrundet saa stærkt i det andet høje Ting, hvorfor man fra Venstres Side ikke paa det daværende Tidspunkt kunde gaa med til at løse dette Spørgsmaal. Det er vel nok den almindelige Opfattelse, at havde man i 1918 i Ro kunnet overveje Tilskuddet paa de 5 Mill. Kr., og havde man kunnet underbygge Forslaget bedre, vilde Loven ikke have virket saaledes, som nu selv den ærede socialdemokratiske Ordfører har beklaget, at den har virket. Begrundelsen herfor ligger i, at Forslaget skulde jages igennem. Jeg fejede til — ikke for at pynte mit Partis Façade, for det behøves ikke, men for at fremsætte Kendsgerninger —, at vort Parti ikke paa det Tidspunkt, da der var levnet saa kort Tid til Behandlingen, kunde gaa med til Forslaget. Jeg er overbevist om, at havde Rigsdagen givet sig Tid til at overveje det Grundlag, hvorpaa de 5 Mill. Kr. skulde udlaan, og havde Loven ikke faaet den Form, den fik, havde den socialdemokratiske Ordfører ikke haft

Grund til at beklage, at Loven ikke kom til at virke, som den skulde og burde, og saa vilde Loven just være kommet dem til gode, for hvis Skyld den blev givet.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet talte om at strø Torne for hinanden forud for et Valg. Dette Spørgsmaal hører jo egentlig ikke hjemme her, men saaledes som Forslaget om Driftsaaan kom til at foreligge i 1918 og 1924 umiddelbart forud for Valgene, maatte det se ud, som om det netop var ikke at strø Torne, men at strø Blomster paa den tornebelagte Valgvej. Selv om det ikke kan bevises, at det er saa, synes jeg, meget tyder paa, at Forholdene laa saaledes.

Jensen (Aale): Den ærede Ordfører for det radikale Venstre talte noget om, at man ved en Lejlighed som denne ikke skulde beskæftige sig med at pynte sin Partifaçade. Hvad det ærede Medlem i den Forbindelse mente med Partifaçade, ved jeg ikke, og hvis han har sigtet paa mig, har han i hvert Fald skudt forbi. Jeg har ikke staaet her for at pynte hverken det ene eller det andet; jeg har blot nævnt de faktiske Forhold. Det kunde næsten se ud, som om det ærede Medlem var blevet noget pinlig berørt, fordi jeg omtalte de 5 Mill. Kr., som i 1918 blev bevilget som Laan til mindre Landbrugere, og derved nævnte Kommissionens Arbejde. Jeg sagde imidlertid herom, at Kommissionen havde antagelig arbejdet godt efter de Regler, den havde at arbejde efter. Det var ikke den, jeg kritiserede. Men jeg udtalte, at jeg vilde gerne, at Fordelingen var kommet til at foregaa paa et sundere og solidere Grundlag, end den fandt Sted, idet der var nogle, der fik Laan, som efter min Mening ikke havde behøvet det, og Trangen kunde man i et Udvalg, der sad herinde, ikke bedømme saaledes, at man var sikker paa, at Bedømmelsen altid var rigtig. Hvis det foreliggende Forslag bliver gennemført, vil Afgørelsen blive lagt ud til Husmændene selv og foregaa under deres Ansvar, og da vil Sagen netop ligge i de rigtige Hænder. Man maa vel nok, naar man har været med til at foreslaa et eller andet, som man synes er rigtigt, have Lov til at fortælle det, selv om det varer noget, inden Forslaget kommer frem, og have Lov til at pege paa, at man i sin Tid var med til at henlede Opmærksomheden paa det paagældende Forhold.

Til den ærede Ordfører for Venstre vil jeg sige, at med Hensyn til at strø Torne paa Valgvejen supplerede jeg kun det ærede Medlems Ord med et Par Bemærkninger om, at hvis der har været Torne, som